

**Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București a olimpiadelor naționale școlare
2020**

**Probă scrisă
ISTORIE
Clasa a X-a**

- Timpul de lucru este de trei ore.
- Ambele subiecte sunt obligatorii.
- Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.
- Subiectele se tratează pe foi separate.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „În cadrul Epocii moderne, Revoluția franceză reprezintă un autentic moment de cotitură. [...] falimentul monarhiei absolute va impune convocarea Stărilor Generale, ignorate aproape 175 de ani. Însă, în noile condiții sociale și politice, acestea nu au mai acceptat să fie folosite ca simplu instrument în slujba intereselor Coroanei. Printr-un act revoluționar, reprezentanții celei de a treia stări se vor constitui într-o Adunare Națională, (17. VI. 1789), afirmându-și suveranitatea în fața Coroanei. Prin amenințarea cu lovitura de stat împotriva Adunării Naționale, Ludovic al XVI-lea va provoca lupte de stradă în Paris, fondarea unei gărzi publice, retragerea trupelor din Parisul cuprins de revoltă, căderea Bastiliei, în contextul vidului de putere, răscoale ale țăranilor în provincie și emigrarea nobilimii. Pas cu pas, vor urma demontarea vechiului sistem și reconstruirea sa pe baze revoluționare, la început în cadrul unei monarhii constituționale, instituționalizate prin Constituția din 3 IX.1791.“
(I. Geiss, *Istoria lumii*)

B. „Chiar în ziua victoriei de la Valmy, 20 septembrie 1792, are loc reunirea Convenției Naționale. Cei 749 de deputați care o compun au fost aleși prin sufragiu universal, dar cetățenii «moderați», înspăimântați de masacrele din septembrie, s-au abținut de la vot în proporție de 90 %, astfel încât nu au fost aleși decât deputații revoluționari. [...]

Deputații sunt deci, cu toții, patrioți hotărâți, dar divizați: o treime sunt girondini și o pătrime montagnarzi. La dreapta se află girondinii, burghezi liberali, apărători ai ordinii sociale, ai proprietății, ai libertății economice, în consecință ostili față de rechiziții și care, [...] condamnă toate măsurile de excepție și doresc menținerea și chiar întărirea autonomiei locale [...].

La stânga se află montagnarzii, tot atât de burghezi ca și cei dintâi. Ei sunt atașați la ordine, la proprietate și la libertatea economică și se opun, aproape la fel de mult ca și girondinii, presiunilor exercitate de Paris asupra Adunării. Dar, patrioți înainte de toate, ei vor să salveze revoluția și patria amenințate. [...]

În afara granițelor, armata franceză își continuă ofensiva. Dumouriez îi învinge pe austrieci la Jemmapes (6 noiembrie 1792) și se instalează în Belgia, în timp ce Custine pătrunde în Renania și pune stăpânire pe Mainz, la sfârșitul lunii octombrie 1792. [...] Convenția decide cruciada libertății, introducerea sistemului francez în noile teritorii și proclamă politica granițelor naturale, ceea ce conduce la anexarea Savoiei, a Nisei și a Belgiei. Numai că în Belgia și în Renania partizanii anexării la Franța nu reprezintă decât o mică minoritate de intelectuali. În copleșitoare majoritate, opiniile publice renană și belgiană sunt ostile anexării. De altfel puterile europene se indignează față de o astfel de politică.“
(F.G. Dreyfus, *Istoria universală*)

C. „Directoratul (Constituția Anului III, 1794) aduce la putere pe partizanii îndârjiți ai expansiunii revoluționare. [...] Victoriile armatei franceze extind granițele republicii. Din 1795, Belgia este din nou anexată. Continuându-și victoriile, trupele franceze îi obligă pe majoritatea celor din coaliție [alcătuită din statele europene adversare Franței revoluționare] să semneze, conform procedurilor diplomatice tradiționale, niște tratate care să consfințească destrămarea coaliției. Merlin de Douai, Sieyès și mai ales alsacianul Reubell sunt principalii negociatori ai acestor tratate din 1795, care fac ca Toscana, Prusia, Olanda și Spania să recunoască victoria Franței.

Faptul însuși că a căzut la înțelegere cu regii Europei arată că Franța revoluționară a abandonat partea de ideologie plină de noblețe care a stat la baza decretelor din 1792. Acceptând să trateze cu «tiranii», Convenția încalcă dreptul popoarelor, pe care ea însăși îl proclamase. Apare clară realitatea cuceririi și a raportului de forță: Franța obține frontiera Rhinului, în timp ce «patrioții» olandezi, [...], constituie o «Republică-soră». Dar Republica batavă nu este decât un satelit, căruia Franța îi impune o despăgubire de război de 10 milioane de florini și cedarea teritoriilor de pe malul stâng al Rhinului.“
(S. Berstein, P. Milza, *Istoria Europei*)

Pornind de la aceste surse istorice, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați, pe baza sursei **A**, două informații referitoare la Adunarea Stărilor Generale. **4 puncte**
2. Menționați, pe baza sursei **A**, două consecințe ale acțiunilor lui Ludovic al XVI-lea. **4 puncte**
3. Menționați, pe baza sursei **B**, două asemănări între obiectivele celor două grupări politice. **4 puncte**
4. Formulați, pe baza surselor **B** și **C**, o opinie referitoare la politica externă a Franței revoluționare, susținând-o cu câte o informație selectată din fiecare dintre aceste surse. **8 puncte**
5. Prezentați alte două fapte istorice referitoare la organizarea politică a Franței, în perioada 1789-1800, în afara celor la care se referă sursele **A**, **B** și **C**. **10 puncte**
6. Argumentați, prin două fapte istorice relevante, afirmația conform căreia constituirea S.U.A. a fost influențată de evenimentele istorice desfășurate în Europa în secolele al XVII-lea - al XVIII-lea. **10 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(50 de puncte)

Analizați comparativ, în aproximativ trei-patru pagini, **evoluția politică a statelor din Europa în secolul al XIX-lea**, având în vedere:

- prezentarea a două fapte istorice referitoare la Franța napoleoniană din perioada 1801-1814;
- menționarea a două consecințe ale Congresului de la Viena pentru organizarea statelor europene;
- prezentarea unei asemănări între consecințele războaielor ruso-austro-turce desfășurate în prima jumătate a secolului al XIX-lea, asupra organizării politice a Țărilor Române;
- menționarea a două asemănări și a două deosebiri dintre evenimentele desfășurate în Europa Occidentală în anul 1848;
- formularea unei opinii referitoare la constituirea unui stat național în Europa Răsăriteană, în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și susținerea acesteia cu două argumente istorice.

Notă !

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea sintezei**, evidențierea **relației cauză-efect**, susținerea opiniei cu **argumente istorice** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/ logice** a faptelor istorice și **încadrarea sintezei** în limita de spațiu precizată.